

KO TENEI PUAKUPUKA i tuhituhia kei Kauaeranga i te takiwa ki Hauraki i te Porowini o Akarana i tenei rua tekau mawhitu (27) o nga ra o Hurae i te tau o to tatou Ariki Kotahi mano e waru rau e ono te kau mawhitu (1867) no te Hoterene Taipari no Wiroke Hoterene Taipari no Rapana Maunganoa no Raika Whakarongotahi Rangatira Maori no Hauraki tetahi taha no Ta Hori Kerei Kawana o Niu Tireni tetahi taha he pukapuka whakaatu mo te whakaactanga o taua Hoterene Taipari Wiroke Hoterene Taipari Rapana Maunganoa Raika Whakarongotahi mo ratou me a ratou uri kia tukua atu ki a Ta Hori Kerei Kawana o Niu Tireni me nga Kawana i muri i a ia tetahi piihi whenua kei Kauaeranga i te takiwa ki Hauraki he whenua keringa koura i runga i te tikanga o "Te Ture mo nga whenua mahinga koura 1866" ko nga rohe o taua whenua i te ngutu awa o Kauaeranga haere tonu i taua awa ki te putahitanga o te awa o Kakaramata haere tonu i roto i te awa o Kakaramata tae noa te matapuna i te taukaka o te matapuna o te awa o te Hape a haere tonu ki te matapuna o te awa o te Karaka a haere tonu ki te matapuna o te awa o Waiotahi haere tonu ki te matapuna o te awa o Moanataiari a hare tonu ki te mata puna o te awa o Kuranui ka whati i kona ka haere tonu i taua awa tae noa te moana haere tonu i te taha a te moana ki te ngutu awa o Moanataiari ka ahu ki uta ka haere tonu i te akitutanga o te maunga ka whiti i te awa o Waiotahi haere tonu i te akitutanga o te maunga ki te kaka o Parareka ka ahu ki uta piki tonu i taua kaka tae noa ki Waiowhariki ka rere i runga i te kaka e ahu ana ki te awa o te Karaka ka marere ki roto ki taua awa ka whati i kona ka haere tonu i te awa o te Karaka tae noa ki te moana ka haere tonu i te taha o te moana ki te wahi i timata ai i te ngutu awa o Kauaeranga ka rite hoki ki te mapi kua apitia ki tenei pukapuka a ko nga tikanga enei mo te rironga o taua piihi whenua he whenua keringa koura kua tuhia i raro nei, ara :

1. Ko nga whenua katoa ki roto ki aua rohe kua tuhia ki runga ake nei kua whakapuaretia he whenua keringa koura mo nga tangata katoa, engari nga turanga whare mo nga tangata Maori me nga mara ngakinga kai ma ratou me nga urupa tupapaku kua kape ki waho o nga whenua keringa koura A ka whakarita he taone kei te turanga kaipuke kei Kapaeranga mo nga tangata Maori no ratou te whenua nga moni reti o ana whenua ana retia ki te tangata.

2. Ekore e tukua te tangata kia keri noa iho i te koura i runga i taua piihi whenua katoa kua tuhia ki runga ake nei engari kia matua riro i a ia te "Maina Raiti" katahi ka tika tona mahi keri koura ko te utu mo te "Maina Raiti" kotahe Kotahi pauna (£1) mo te tau kotahi.

3. Ma tetahi Apiha o te Kawanatanga e whakaputa nga "Maina Raiti" a ka whiwhi te tangata i te "Maina Raiti" ka whai mana i a ki te keri koura ki te hanga whakamate wai ki te keri awa rerenga wai me te tapatapahi rakau me te mahi hoki i nga mahi katoa e rite ana mo te keringa koura i roto i nga rohe o te whenua kua tuhia ki runga ake nei : Engari nga rakau "kauri" kua kape ki waho e kore e tika kia tapahia era ka hiahia te tangata kia riro i a ia tetahi rakau "kauri" me whakaputa e ja nga moni kotahi pauna e rima herini (£1 5s.) hei utu mo te rakau kotahi mo nga tangata Maori no ratou te whenua aua moni engari me tuku ki te Apiha o te Kawanatanga i te tuatahi.

4. Ko te whakaritenga tenei ki a te Hoterene Taipari, ki a Wiroke Hoterene Taipari, ki a Rapana Maunganoa, ki a te Raika Whakarongotahi me a ratou uri mo te rironga o tana piihi whenua i a Ta Hori Kerei Kawana o Niu Tirini me nga Kawana i muri i a ia he whenua keringa koura kua whakaactia a Ta Hori Kerei mona me nga Kawana i muri i a ia kia whakaputaina kia Te Hoterene Taipari, ki a Wiroke Hoterene Taipari, ki a Rapana Maunganoa, ki a te Raika Whakarongotahi, me a ratou uri kotahi pauna (£1) mo ia maina raiti kua oti te whakaputa ki ia tangata keri koura i roto i taua rohe i ia tau i ia tau o te whakapumautanga o tenei pukapuka ko te timatanga o te tau tuatahi kei te tahi o nga ra o Akuhata, 1867, ko nga ra whakaputanga moni kei te 31 o nga ra o Maehe, kei te 30 o nga ra o Hune, kei te 30 e nga ra o Hepetema, kei te 31 o nga ra o Tihema i ia tau i ia tau : Engari, ki te haere ke te tangata kua whiwhi te maina raiti ki tetahi whenua ke mahi koura ai a kahore ano kia mutu noa te tau kua rite ki roto i taua maina raiti me whakaputa ki a Te Hoterene Taipari, ki a Wiroke Hoterene Taipari, ki a Rapana Maunganoa, ki a te Raika Whakarongotahi, me a ratou uri te wahi o te moni e rite ana ki te nohoanga o taua tangata ki runga ki te whenua kua tuhia ki runga ake nei.

5. Kia te Kawana te whakaaro mo nga tau e pumau ai te whenua ki a ia mo te mahinga koura : Engari ki te hiahia a te Kawana kia mutu taua mahi me matua whakaatu e ia tona hiahia ko te takiwa hei whakaaturanga kaua e neke iho i te ono (6) Marama.

A he tohu mo te whakaactanga o te Hoterene Taipari, o Wiroke Hoterene Taipari, o Rapana Maunganoa, me te Raika Whakarongotahi, ki nga tikanga katoa o tenei pukapuka kua tuhia o ratou ingoa ki raro nei a he tohu me te whakaactanga o te Kawana ki tona taha o aua tikanga katoa kua tuhia te ingoa o Raniera Porena (Daniel Pollen) ki raro nei i te ra me te tau kua tuhia ki runga ake i te timatanga ano.

HOTERENE TAIPARI, his x mark.

W. H. TAIPARI.

RAPANA MAUNGANOA, his x mark.

RAIKA WHAKARONGOTAH.

DANIEL POLLEN,

Agent General Government.

Nga kai titiro ki te tuhinga o nga ingoa—

James Mackay, junior, Civil Commissioner, N.Z.

John Williams, Auckland.

Enclosure G.

AGREEMENT.

THIS AGREEMENT, made this ninth day of November, in the year of our Lord one thousand eight hundred and sixty-seven, witnesseth the consent of us, the chiefs and people of Ngatitamatera, on behalf of ourselves and our heirs, to release (give over) to Sir George Grey, Governor of New Zealand, and the Governors who shall succeed him, all our pieces of land, commencing at Te Mamaku,